

Huvudman

Göteborgs kommun
info@educ.goteborg.se

Ärendet

Tillsyn av Angeredsgymnasiet 3 i Göteborgs kommun.

Beslut

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Göteborgs kommun en anmärkning avseende brist som rör huvudmannens ansvarstagande för att elever på introduktionsprogram får sin garanterade undervisningstid. Göteborgs kommun ska senast **2023-11-20** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalad brist. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar som avser skolans arbete med att ge elever extra anpassningar och särskilt stöd respektive utredning av elevers frånvaro.

Beslutet om att avsluta ärendet i ovan nämnda del får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys under våren 2023 inlett en tillsyn av Angeredsgymnasiet 3 i Göteborgs kommun. På skolenheten går sammanlagt cirka 270 elever på introduktionsprogrammen individuellt alternativ och språkin introduktion. Eleverna på individuellt alternativ är

indelade i fem grupper. Tre av dem kallar skolan för "ESA-grupper" ("ESA" står för extra stöd och anpassning), resterande två har allmän inriktning.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Angereds-gymnasiet 3 följer gällande bestämmelser avseende extra anpassningar och särskilt stöd, utredning av elevers frånvaro samt garanterad undervisningstid.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn samt lektionsbesök den 10 respektive 11 maj 2023. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bl.a. betygskataloger avseende läsår 2021/22 och 2022/23 samt åtgärdsprogram. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen). Dessa bestämmelser ligger till grund för samtliga bedömningar och åtgärder.

Anmärkning

Garanterad undervisningstid för elever på introduktionsprogram

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Under intervjuer med elevhälsan och rektorn har Skolinspektionen frågat om eleverna på introduktionsprogrammen får sin garanterade undervisningstid om minst 23 timmar i veckan. Då har de uppgett att undervisningstiden för eleverna i skolans ESA-grupper uppgår till cirka 18-19 timmar i veckan. Rektorn är medveten om kravet om minst 23 timmars undervisning och säger att målet är att succesivt öka undervisningstiden så att den gränsen nås. Orsaken till att skolan valt att ge eleverna mindre undervisningstid än kravet är att många av eleverna i ESA-grupperna under sin tid i grundskolan haft en problematisk skolsituation med mycket hög frånvaro. Att då kräva att det ska vara 23 timmars undervisning i veckan skulle innebära att ett stort antal av eleverna inte kommer till skolan alls, menar rektorn. Rektor uppger dock att han inte fattat beslut, eller formulerat i ett åtgärdsprogram, att undervisningstiden för respektive elev som får mindre än 23 timmar ska minskas från den garanterade undervisningstiden. Rektorn och huvudmannen har emel-

lertid inlett diskussion om att skolan behöver vara mer stringenta med att följa förfarandet kring den garanterade undervisningstiden för eleverna, berättar rektorn.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska utbildningen på introduktionsprogram bedrivas i en omfattning som motsvarar heltidsstudier. Eleverna har enligt skollagen rätt till i genomsnitt minst 23 timmars undervisning i veckan (garanterad undervisningstid). Utbildningens omfattning får dock minskas för en elev som begär det om huvudmannen bedömer att det finns särskilda skäl (17 kapitlet 6 § skollagen). I förarbetena till bestämmelsen om heltidsstudier angav regeringen att utbildningen till sin omfattning bör vara likvärdig med utbildningar på nationella program (prop. 2009/10:165 s. 455). Regeringen har därefter i förarbetena till nu gällande lagstiftning påtalat att det finns starka likvärdighetskäl som talar för att en reglering av den garanterade undervisningstiden för elever som läser på introduktionsprogram bör införas i skollagen. Elevens rätt till heltidsstudier på introduktionsprogram ska därför enligt förarbetena förtydligas så att eleven har rätt till minst 23 timmar garanterad undervisningstid i veckan (prop. 2017/18:183, s. 91-92).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att rektorn för Angeredsgymnasiet 3 inte säkerställer att eleverna på introduktionsprogram, i ESA-grupperna, får en utbildning som motsvarar heltidsstudier. Bedömningen grundas på det faktum att eleverna får cirka 18-19 timmars undervisningstid i veckan, vilket understiger den garanterade undervisningstiden om 23 timmar. Genom beslut har huvudmannen möjlighet att minska utbildningens omfattning om det vid bedömning framkommer att det finns särskilda skäl för en elev. Av utredningen framkommer dock att huvudmannen, eller den som huvudmannen eventuellt delegerat till, inte gjort en bedömning av om det finns särskilda skäl för minskning av undervisningstiden för var och en av dessa elever för att därefter eventuellt fatta beslut om minskning av undervisningstiden.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen. Göteborgs kommuns verksamhet vid Angeredsgymnasiet 3 uppfyller inte författningarnas krav vad gäller garanterad undervisningstid på introduktionsprogram. Att minska undervisningstiden så att den understiger den garanterade undervisningstiden, utan att huvudmannen fattar ett beslut utifrån särskilda skäl för respektive elev, strider mot författningarnas krav. Skolinspektionen tilldelar därför Göteborgs kommun en anmärkning.

Områden utan konstaterade brister

Extra anpassningar och särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har granskat skolans arbete med extra anpassningar och särskilt stöd. Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, elevhälsan och rektorn.

Av utredningen framgår att skolan har rutiner för att se till att elever som befaras att inte nå kunskapskraven ges stöd i form av extra anpassningar. I utredningen har det även framkommit att skolenheten har rutiner för att identifiera och utreda elevers eventuella behov av särskilt stöd. Därtill framkommer att eleverna även får det stöd som är angivet i deras åtgärdsprogram.

Rättslig reglering

Om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövligt (3 kap. 5 § skollagen).

Om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd (3 kap. 7 § skollagen).

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas.

Efter varje utredning av en elevs behov av särskilt stöd ska rektorn fatta beslut om att utarbeta åtgärdsprogram eller besluta att inte utarbeta ett åtgärdsprogram. Elevens och elevens vårdnadshavare ska underrättas om det fullständiga innehållet i beslutet och hur det går till att överklaga beslutet till Skolväsendets överklagandenämnd. Närmare beskrivning ges i (3 kap. 9 §, 2 kap. 10 §, 29 kap. 10 § skollagen och 33 § förvaltningslagen).

Av ett åtgärdsprogram ska elevens behov av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Det ska även framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas (3 kap. 9 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Göteborgs kommun brutit mot bestämmelserna när det gäller arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd vid Angeredsgymnasiet 3. Tillsynen ska därför avslutas i denna del.

Utredning av elevers frånvaro

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Lärare och elevhälsan berättar under intervju att elevernas närvaro registreras och att det finns rutiner för att kontakta elevernas vårdnadshavare i de fall elever har mer än 15 procents frånvaro. Vidare framkommer det under intervjuerna att frågan om elevernas närvaro regelbundet tas upp på skolans olika möten och att mentorerna och elevhälsan utreder orsaker bakom frånvaron.

Rättslig reglering

En elev i gymnasieskolan ska delta i den verksamhet som anordnas för att ge den avsedda utbildningen, om eleven inte har giltigt skäl att utebli. Om en elev i gymnasieskolan utan giltigt skäl uteblir från den verksamhet som anordnas för att ge den avsedda utbildningen, ska rektorn se till att elevens vårdnadshavare samma dag informeras om att eleven har varit frånvarande. Om det finns särskilda skäl

behöver elevens vårdnadshavare inte informeras samma dag. Vid upprepad eller längre frånvaro ska rektorn, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövt. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd enligt 3 kap 7 § är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas (15 kap. 16 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att Angereds-gymnasiet 3 uppfyller författningarnas krav när det gäller arbetet med utredning av elevers frånvaro. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av beslutsfattaren Daniel Talje.

Utredaren Benjamin Faghih har varit föredragande i ärendet.

I ärendets slutliga handläggning har även utredaren Tove Andersson medverkat.